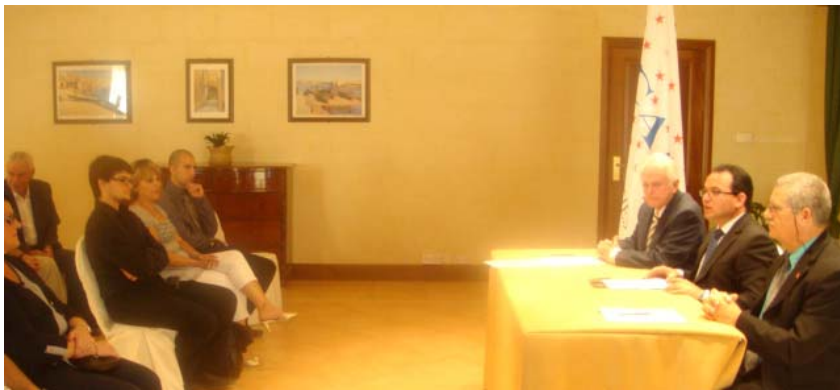

Malta 2010. gadā aicina uz pilsētu mēru konferenci

Šoruden ECAD Valdes tikšanās notika 25. septembrī Maltā. Ekonomisko apstākļu dēļ vairāku pilsētu administrāciju pārstāvji šajā Valdes sēdē piedalīties nevarēja. Valdes Padome saņēma papildu atbalstu no Sanktpēterburgas valdības izpildvaras un izsaka pateicību par piedalīšanos jaunajam Valdes loceklim – Likumības, tiesiskās kārtības un drošības komitejas priekšsēdētājam Leonīdam Bogdanovam.

Tikšanās laikā Valde apsprieda organizācijas efektivizācijas iespējas un plānoja rīcības stratēģijas aktīvai darbības izvēršanai, lai ECAD darbību padarītu publiskāku. Jaunā ECAD vietne internetā tagad būs pārskatāmāka un funkcionālāka, tā atvieglos saziņu starp praksēm un galvenajām amatpersonām ECAD pilsētās. Drīz vietnē tiks izveidota arī speciāla sadaļa kontaktiem un pēdējo pētījumu apspriešanai, kā arī kopēju projektu izveidei ECAD pilsētās. Jaunā vietne www.ecad.net sāka darboties oktobra vidū, apmeklējiet mūs internetā!

Maltas valdība oficiāli ir izteikusi vēlmi palīdzēt organizēt ECAD pilsētu mēru 17. konferenci Maltas salā Gozo 2010. gada aprīlī.

/TURPINĀJUMS 4.LPP.

Par narkotiku dekriminalizāciju Portugālē

Eiropas valstu plašsaziņas līdzekļi un Portugāles prese divu svarīgu vēlēšanu priekšvakarā Portugālē ar divainu neatlaidību raksta par „skaļiem panākumiem” narkotiku dekriminalizācijā, kuru 2001. gadā Portugālē aizsāka sociālistiskais vairākums. Šis lēmums ir ignorējis citu Eiropas valstu pieredzi, tas ir tapis iekšējo aizspiedumu dēļ attiecībā pret

ECAD ir saņēmusi vēstuli

ANO nostāju, kas pausta konvencijās par narkotikām, kuras citu valstu starpā ir parakstījusi arī Portugāle. Patiesības vārdā Asociācija „Portugāle bez narkotikām” (APLD) vēlas pilsoņiem paskaidrot, kādas sekas būs šādai dekriminalizācijas politikai, neatkarīgi no partijas piederības. /SK. TURP. 2.LPP.

Konfliktologu kongress un narkokonfliktologu darba rezultāti

Septembra beigās un oktobra sākumā Sanktpēterburgas universitātē tika atzīmēta konfliktoloģijas izglītības programmas 10 gadu jubileja. Kongresā, kas ilga divas dienas, piedalījās aptuveni 200 cilvēku no visas Krievijas, kā arī viesi no ASV, Latvijas un Zviedrijas. Tika izveidota Krievijas Konfliktologu asociācija un pieņemta kongresa rezolūcija. Kongress rezumēja jaunā priekšmeta 10 gadu darbu Krievijā un kļuva par attīstības posmu Krievijas ECAD tīkla darbībā.

Kopā ar ECAD organizāciju Sanktpēterburgas universitātes Filozofijas fakultātē tika izveidota narkokonfliktoloģijas maģistra programma.

Narkokonfliktoloģija esošo spēku samēru starp narkotiku tirgu un valsts nostāju aplūko kā neatrisināmu

konfliktu, kurā konflikta subjekts ir jaunatne, un narkokonfliktologs pēta un piedāvā, kā to šo konflikta procesu risināt. Šī programma ir unikāla tāpēc, ka tā ir lietis instrumentus narkotiku apkarošanas politikas vadīšanai. Programma pilsētu administrācijām sagatavo koordinātorus narkotiku kontroles politikas jautājumos. (Sīkāk par to lasiet atsevišķā rakstā 3. un 4.lpp.)

Kongresa otrā darba dienā interesantākā bija narkokonfliktoloģijas sekcija. Sekcijas moderators Georgijs Zazuļins rezumēja vairāku gadu darbu, aplūkojot to caur narkokonfliktoloģijas prizmu:

„Mēs sākam apjēgt narkomānijas un narkotiku problēmu tikai tad, kad labi izprotam cilvēka, kā arī sabiedrības dabu. No cilvēka – uz sabiedrību, no sabiedrības – uz narkotiku problēmu.”

/TURPINĀJUMS 2.LPP.

Konfliktologu kongress un narkokonfliktologu darba rezultāti

/SĀKUMS 1.LPP

Kongresa atklāšana:
Georgijs Zazuļins un
Janīna Romānova, ECAD

Praktiķi, pilsētu administrācijas darbinieki, juristi, militārpersonas, studenti un zinātnieki apsprieda praktisko pieredzi, kas uzkrāta kopš Federālā narkotiku kontroles dienesta izveidošanas 2003. gadā, kā arī narkotiku apkarošanas politikas mērķus un darbā problēmas, no kurām daudzas ir saistītas ar likumdošanas nepilnībām profilakses jomā, kā arī ar narkotiku kontroles un šīs politikas galvenajiem īstenotajiem.

Lūk, daži diskusijas punkti:

- Kopumā profilakse ir kompleksa parādība un tā kļūs patiesi efektīva, ja tās galvenie īstenotāji saņems politisku atbalstu. Ļoti nepieciešama ir arī zinātniskā bāze, kuras pašlaik nav. Narkomānu un noziedznieku praksē atšķirt ir ļoti grūti.

- Jaunatnes politikas koncepcija vēl ir tapšanas stadijā, tā vēl nav pieņemta; nepieciešama pozitīva reģionālā pieredze par to, kā risināt narkomānijas problēmu un kā valstij un sabiedrībai savstarpējā sadarbībā izmantot informāciju.

- Federālajā likumdošanā nav noteiktas pašvaldību pilnvaras narkotiku apkarošanas politikas jomā, tāpēc pašvaldību darbā šajā ziņā rodas šķēršļi.

- Pēc klātesošo juristu domām, sarežģīta ir arī Federālā narkotiku kontroles dienesta loma narkotiku apkarošanas politikas koordinēšanas jomā, jo tā sastāvā ietilpst arī Iekšlietu ministrija un Federālais Drošības dienests, taču šajās iestādēs ir lielāks darbinieku skaits un lielākas pilnvaras; tika apspriesta arī Valsts narkotiku apkarošanas komitejas funkcionalitāte, nepieciešamība bieži rīkot sēdes, kā arī ietekmes līdzekļu trūkums.

Par narkotiku dekriminalizāciju Portugālē

/SĀKUMS 1.LPP

Portugāle ir pieņēmusi unikālu un acīm redzami apšaubāmu „lēmumu” attiecībā uz narkosituācijas šausmām. Jaunākie raksti nedēļas izdevumos „British magazine”, „The Economist” un Vašingtonas „Cato Institute” atbalsta Portugāles valdības brīvo izvēli kā iekšpolitiskas legītimas tiesības narkotiku jomā. Problēma ir pavisam citur – manipulēšanā ar faktiem un skaitļiem, un tas nav pieļaujams!

1. **219 nāves gadījumu gadā no pārdozēšanas**, proti, ik divās dienas viens nāves gadījums, **augstākais AIDS slimnieku pieaugums**, kuri inficējas injicējot narkotikas (*85 jauni gadījumi uz vienu miljonu iedzīvotāju 2005. gadā, pārējās valstīs – 5 gadījumus uz miljonu iedzīvotāju*). Portugālē **jaunu AIDS saslimšanas gadījumu** (703 jauni inficēšanās gadījumi 2006. gadā, ENNMC) **reģistrēts 8 reizes vairāk nekā vidēji Eiropā**.

2. Pēc Portugāles Narkotiku un narkomānijas institūta datiem 2008. gadā „**narkotisko vielu lietošana ir pieaugusi par 4,2%. To cilvēku skaits, kas kaut reizi dzīvē ir eksperimentējuši ar narkotikām, ir pieaudzis no 7,8% 2001. gadā līdz 12% 2007. gadā**”.

3. Kokaīna un amfetamīna lietošanas koeficients Portugālē ir divkārtšojies, bet kokaīna konfiscēšanas gadījumu skaits laikā no 2001. līdz 2006. gadam pieaudzis 7 reizes, izvirzot valsti 6. vietā pasaulē attiecībā uz šo narkotiku lietošanu (pēc *“World Drug Report, 2009”* datiem).

4. Laika posmā no 2004. līdz 2007. gadam (Francijā, Spānijā, Īrijā, Grieķijā, Itālijā, Nīderlandē un Portugālē) **hašiša lietošanas pieaugums sasniedza 20%** (pēc ENNMC datiem).

5. Kopš narkotiku dekriminalizācijas politikas īstenošanas sākuma Portugālē **noziedzumi, kas saistīti ar narkotikām, ir pieauguši par 40%**. *World Drug Report (2009): „Portugāle ir vienīgā Eiropas valsts, kurā tik būtiski pieaudzis ar narkotikām saistīto slepkavību skaits laika posmā no 2001. līdz 2006. gadam.”*

6. Pēc Portugāles katoļu universitātes Sabiedriskā viedokļa pētniecības centra (CESOP):

83,7% respondentu norādīja, ka ir **pamanījuši narkotiku lietotāju skaita pieaugumu Portugālē pēdējo 4 gadu laikā;**

66,8% uzskata, ka **viņu rajonā narkotikas ir pieejamas un pat vairāk nekā pieejamas;**

77,3% ir ievērojuši, ka **ar narkotikām saistīto noziegumu skaits arī ir pieaudzis** („*Addiction*” Nr. 3, 2007).

Tā ir bēdīga Portugāles realitāte. Narkotiku lietošanas, glabāšanas un iegādes personīgām vajadzībām dekriminalizācija ir ietekmējusi nelegālās narkotiku llietošanas pieaugumu. „Slimie narkomāni” (vai vienkārši „slimie”) noziegumos netiek apsūdzēti, un līdz ar to viņu noziegumu „legalizācija” nav kļuvusi par efektīvu veidu problēmas apkarošanā.

Tas, kas notiek Portugālē, izskatās dīvaini: no narkotikām atkarīgie ar valdības atbalstu izmanto savu „slima cilvēka” statusu un bieži vien nesodīti izdara noziegumus. Taču šie „slimie cilvēki” aizmirst par savu „slimību” un uzskata, ka viņi var brīvi izvēlēties un uzņemties atbildību, kad lieta nonāk līdz lēmumam par to, vai viņi vēlas ārstēties vai ne! Dekriminalizācijas rezultātā no narkotikām atkarīgais tiek uzskatīts par pacientu, nevis par likumpārkāpēju. Sakarā ar politisko lēmumu valstij tiek uzspiests izvēlēties „slimīgā stāvokļa” uzturēšanu, nevis izveseļošanu.

Vai tie ir panākumi? Palūkojieties uz rezultātiem...

/Manuels Pinto Koeljo, Asociācijas „Portugāle bez narkotikām” prezidents

ECAD rudens – no Baltijas līdz Adrijai

Šoruden ECAD sekmīgi izmēģināja jaunu stratēģiju organizācijas funkcionēšanas un organizācijas biedru profesionālās kvalifikācijas un pieredzes apmaiņas uzlabošanai. Kopā ar pilsētu organizētāju vai partnerorganizāciju līdztekus pamatdarbam notiks arī konkrētam tematam veltītas reģionālās konferences.

Šā gada septembrī Tallinā notika konference par sākotnējo profilaksi jauniešiem, bet oktobrī Rimini (Sanpatrinjano) notika seminārs par nemedikamentozo rehabilitāciju.

Seminārs Rimini notika 9. oktobrī un tajā piedalījās 43 dalībnieki no astoņām valstīm. Programmā bija divas speciālas lekcijas: viena lekcija izvērtēja sieviešu piespiedu ārstēšanas piecu gadu darba rezultātus un to nolasīja Lundas universitātes (Zviedrija) docents, profesors Mats Fridels; otra lekcija bija par Sanpatrinjano terapeitiskā kolektīva bijušo iedzīvotāju apsekošanas rezultātiem,

kuru nolasīja itāliešu sociologs Marko Kastrinjano no Boloņas universitātes. Vairāk par šiem pētījumiem lasiet www.ecad.net.

Šā gada 10. oktobrī ECAD delegācija piedalījās „Mēsbrīvi Dienā” („WeFree Day”), kuru organizēja Sanpatrinjano. Tā sauc komplekso izglītības programmu, kura attīsta iepriekšējā projekta „Drugs off” idejas un pieredzi. Mērķa grupa pirmām kārtām ir skolēni, kuri brauc uz Sanpatrinjano, lai tiktos ar saviem vienaudžiem, kuri ir bijuši atkarīgi no narkotikām un kuri vēlas pastāstīt par savu pieredzi un iegūto mācību, izmantojot teātri un citus radošus izpausmes līdzekļus. „Mēsbrīvi Dienā” vērsas arī pie sociālās jomas darbiniekiem, politiķiem un pilsoniskās sabiedrības un rīko diskusiju forumu par narkotiku apkarošanas politikas aktuāliem jautājumiem.

Ekskursijas laikā pa kooperatīvu ECAD delegācijai bija iespēja atklāti un sīki ar gidiem apspriest jebkurus jautājumus.

Sanpatrinjano pieredzi veido daudzi individuāli stāsti, un katrs no tiem ir par ērkšķaino ceļu no narkotiku atkarības uz dzīves atkarību...

Konference Tallinā: ECAD aktīvās pilsētas Baltijas jūras reģionā

Tallinas pilsētas administrācija un ECAD septembra vidū organizēja divu dienu konferenci par efektīvu darbu un profilaksi Baltijas reģionā.

Tallinas konferencē piedalījās aptuveni 80 dalībnieki no astoņām valstīm, lai apspriestu atkarības profilakses labākās metodes un programmas darbā ar jauniešiem. Konference notika Igaunijas Nacionālajā bibliotēkā.

Igaunijas, Īslandes, Krievijas, Zviedrijas, Latvijas, Somijas un Polijas NVO un nacionālo valsts iestāžu projektu koordinatori bija ko pastāstīt par pētījumiem, sākotnējās profilakses pasākumiem vietējās skolās un kaimiņu pieredzes pārņemšanas modeļiem vietējos apstākļos. Piemēram, Zviedrijas NVO „Smart” kontraktu metode ir sekmīgi transponēta daudzās Baltijas reģiona skolās, un Polijas profilakses asociācija „Maratons”, pateicoties brīvprātīgo darbam un Varšavas pašvaldības atbalstam, ir izveidojusi unikālu bāzi jauniešiem, lai viņi varētu nodarboties ar mūziku, sportu un grafisko dizainu kā alternatīvu ārpusskolas laika pavadīšanu. Par to sīkāk lasiet mūsu vietnē www.ecad.net, kur var aplūkot arī konferences dalībnieku prezentācijas.

ECAD pateicas Tallinas pilsētas administrācijai par patiesu ieinteresētību konferences jautājumos un par tās organizēšanu. Šāda veida pasākumi ne tikai dod labumu praktiķiem, kuri ikdienā strādā ar profilakses jautājumiem, bet arī ļauj uzzināt par kaimiņvalstu darba metodēm, nodibināt jaunus kontaktus un plānot kopējus projektus nākotnē.

Pievēršot uzmanību atsevišķiem reģioniem, to īpatnībām un interesēm, ECAD turpinās rīkot šādus praktiskus pasākumus, lai izveidotu stabilu kontaktu tīklu. Ja jums ir priekšlikumi par šādu praktisku pasākumu tematiem, lūdzu, rakstiet mums latviešu, krievu, angļu vai zviedru valodā uz e-pastu ecad@ecad.net.

Narkokonfliktoloģija – zinātnisks pamats topošajiem profesionālajiem narkotiku kontroles vadītājiem

“Lai atvieglotu narkotiku kontroles vadītāju profesionālā līmeņa kompetences veidošanu, var būt nepieciešama:

vispārēja kompetences bāze, speciāla izglītība, autorizācija vai akreditācija, profesionāla organizācija, forums pētījumu apspriešanai, pieredzes apmaiņa, diskusijas un recenzijas, ētikas kodekss, sabiedrības viedokļa veidošana un pētījumu veikšana.

Šādas profesijas rezultativitāti spēs apliecināt jaunās paaudzes vadītāju spēja uzskatāmi apliecināt, ka viņu kompetence sniedz acīm redzamu labumu sabiedrības darbā, ierobežojot narkotiku lietošanu tikai medicīniskiem un zinātniskiem mērķiem...” /SK. TURPIN. 4.LPP

Narkokonfliktoloģija – zinātnisks pamats topošajiem profesionālajiem narkotiku kontroles vadītājiem

/SĀKUMS 3.LPP.

Narkokonfliktoloģijas nozīmi, zinātniski pamatojot narkotiku kontroles vadīšanu, uzsver Zviedrijas Kārnegī institūta zinātniskais padomnieks Junass Harteliuss. Viņš turpina:

“Ar narkotikām saistītās noziedzības un narkotiku lietošanas izplatība daudzās valstīs kopš 1980. gadiem ir tik ļoti paplašinājusies, ka sāk apdraudēt sabiedrības funkcionēšanu un apgrūrina gan tiesībsargājošo, gan sociālo dienestu darbu. Situācijas attīstība liecina, ka nepieciešams izveidot plaša līmeņa kompetenci, lai efektīvi īstenotu gan starptautisko, gan nacionālo kontroli pār narkotikām. Ir pienācis laiks sagatavot pamatu profesionālai narkotiku apkarošanas vadībai kā priekšmetam ar skaidri noteiktu kompetenci.

Konfliktoloģija kā reālistiska zinātne

Konfliktoloģija ir reālistiska zinātne [sal. ar Dalboms un Matisens (Dahlbom & Mathiassen), 1993; sk. arī Popers (Popper), 1999] tajā ziņā, ka tā atzīst realitātes pastāvēšanu „kaut kur” un konkrēto realitāti var fiziski sajūst; ar „kaut kur” pastāvēšanas efektu šajā realitātē tā konfliktoloģijas zinātniskuma un konfliktologu kompetences attīstībā ir arī pēdējā patiesības noteikšanas instance.

Narkokonfliktoloģija ir konfliktoloģijas principu un zināšanu izmantošana narkotiku jomā. Parastie konflikti, kas veidojas saistībā ar narkotikām, var skart, piemēram, noziegumus un apdraudējumu narkotiku iespaidā, konfliktus ģimenē, satiksmes negadījumu risku, darba negadījumu risku u.c., risku un mēģinājumus uzpirkt valsts iestāžu darbiniekus, kas apkaro narkotiku izplatīšanu, kā arī organizāciju savstarpēju izrēķināšanos dalot „teritorijas” u.c.

Sliktākajā gadījumā ar narkotikām saistītā noziedzība apdraud valsts monopolu uz spēka pielietošanu, proti, kad tiek finansēts narkoterorisms un veicināta situācijas pasliktināšanās ar tā sauktajām „nelabvēlīgajām valstīm” [angl. “failed states”; sal. Makojs (McCoy),

Junass Harteliuss

2003]. Svarīgs aspekts ir tas, ka konfliktoloģija sniedz reālistisku skatu uz sabiedrību, tā atzīst, ka starp sabiedrību (narkotiku kontrole) un no narkotikām atkarīgajiem (narkotiku lietošana) pastāv pretējas intereses.

Svarīga narkokonfliktoloģijas priekšrocība ir izpratne, ka nedrīkst nostāties starp „karojošām pusēm”, ja runa ir par narkotiku lietošanu un ar tām saistīto noziedzību. Daudzos gadījumos konflikta vienīgais risinājums var būt tāds, ka vismaz viena iesaistītā puse pārtrauc savu ar narkotikām saistīto darbību.

Pašlaik aktuāls ir jautājums par to, kas ir jāiekļauj profesionālas narkotiku kontroles vadības paradigmā. Par vienu no darbības nozarēm var kļūt narkotiku lietošanas kontrole. Augstākais mērķis varētu būt ANO konvenciju par narkotikām aizsardzība, piemērošana un attīstība, lai sabiedrība ierobežotu narkotiku izmantošanu un tā būtu atļauta tikai zinātniskām un medicīniskām vajadzībām.

Narkotiku kontroles vadība var kļūt par atsevišķu profesiju administrēšanas, plānošanas, konsultēšanas, izglītības un pētniecības jomā visas sabiedrības labā – sākot no valsts aparāta un beidzot ar pilsētas administrāciju. Šāda darba analīzi var pamatot ar konfliktoloģiju. Darbam jābūt vērstam uz narkotiku epidēmijām, tas ir, uz narkotiku lietošanu, kas izplatās jaunu cilvēku sabiedrībā personiskas saziņas ceļā. Operatīvais darbs jābalsta „pakāpeniskā daļējā sociālā inženierijā” (angl. „piecemeal social engineering”). Tas nozīmē analizēt situāciju un veikt reformas soli pa solim un pēc tam izvērtēt rezultātu.

Analīze var aptvert plašu kriminālās domāšanas spektru vai vismaz mācīt, kā var domāt noziedznieki. Pēdējos gadu desmitos smagā noziedzība savā ekonomiskajā, metodiskajā, un it īpaši noziedzības menedžmenta attīstībā ir ļoti progresējusi. Analīzē būtu iekļaujams arī politiskais konteksts, tajā skaitā prasme atbildēt uz jebkuru muļķību un sapņainību, debatējot par narkotikām...”

/LASIET RAKSTU PILNĪBĀ www.ecad.ru

Malta 2010. gadā aicina uz pilsētu mēru konferenci

/SĀKUMS 1.LPP.

Vietējie plašsaziņas līdzekļi atspoguļoja ECAD plānus preses konferencē, kuras laikā jaunākais sabiedrisko attiecību un informācijas ministrs Dr. Kriss Saidš ECAD viesus uzaicināja uz konferenci nākamā gada pavasarī.

Pembrukas pašvaldības mērs Džo Zamits izrādīja patiesu ieinteresētību ECAD darbībā. Vairākas Maltas pilsētas jau daudzus gadus ir aktīvas mūsu organizācijas biedres. ECAD augstu vērtē šādu

praktisku palīdzību un atbalstu un izsaka pateicību par piedāvājumu ikgadējo konferenci rīkot šajā brīnišķīgajā salā.

Vēlāk Valde Gozo salā apmeklēja fondu “Oāze Fondā “Oāze” darbojas brīvprātīgie, fonds saņem arī nelielu pašvaldības atbalstu un iespēju centrā ārstēties bez maksas. Sīkāk par ārstēšanu un palīdzību tiem, kas nokļuvuši narkotiku atkarībā Maltā, Gozo Citadeli, unikālajiem dabas resursiem un klimatu (Maltai ir ko jums pastāstīt un parādīt!) – uzzināsiet nākamajā ECAD pilsētu mēru konferencē pavasarī!

★ ★ ★ ★ ★ ECAD is Europe's leading organization promoting a drug free Europe and representing millions of European citizens.

★ ★ ★ ★ ★ ECAD member cities work to develop initiatives against drug abuse supporting the United Nations Conventions.

Has your city joined ECAD?

ECAD Head Office

European Cities Against Drugs
ECAD, Stadshuset
105 35 Stockholm, Sweden
Tel. +46 850829363 Fax +46 850829466
E-mail: ecad@ecad.net www.ecad.net

ECAD Regional Office in Russia

www.ecad.ru
zazulin@ecad.ru
+7 812 328 96 65

ECAD Regional Office in Latvia

Tel. +371 6510591
www.ecad.riga.lv andrejs.vilks@rcc.lv

ECAD Regional Office in Bulgaria

www.ecad.hit.bg/home.html
doctor_ivo@abv.bg
+359 5 684 1391

ECAD Regional Office in Turkey

www.ibb.gov.tr/ecad ecad@ibb.gov.tr